

Llegendari gironí

Núria Esponellà

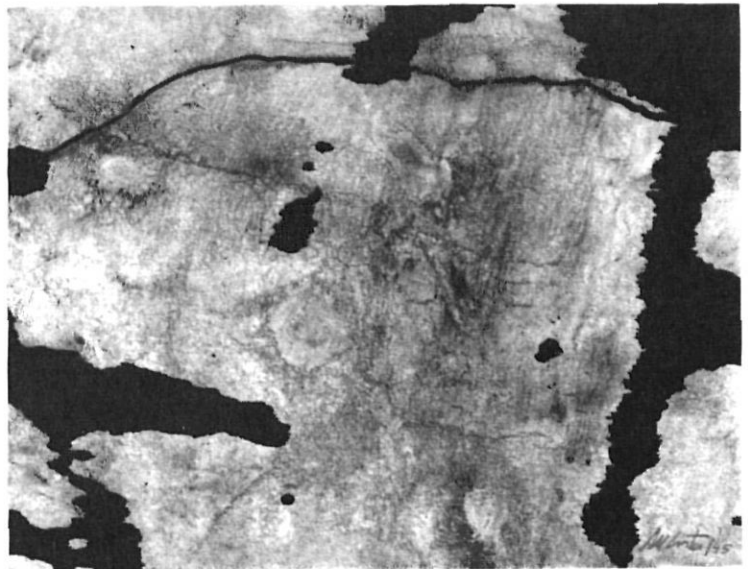
La cocollona

Sobre escates brillants de cocodril
ha tret ales de fina papallona
i estira el cos vora l'Onyar, el Nil
que creix sobtat inundant-te, Girona.

Quan es fa fosc, dins la sèquia entona
una balada fonda, un deix subtil,
amb veu melosa que arriba a ser un fil
de cantarella trista. Tant ressona

la veu que fa estremir les pedres, si el
lleu moviment de l'aire escampa l'ona
dins la nit fresca, i ella s'abandona

al record fràgil de l'amant gentil.
I oblidant el seu cos de cocodril
no plora d'impotència, la cocollona.

El vampir de la Rambla

Vampir d'aquest trajecte, què us diré
que no sigui exercici de memòria:
acullo flors i llibres, arxiver
d'encants, quincalles, discos plens d'història,
conservo antiguitats de brocanter.
Pels amics sóc estat punt de trobada,
pels nens espai obert, per la gentada
fonda, parada, escàpol o carrer.

De les parelles faig de mitjancer
els vespres foscos quan la boira eixampla
espesses ombres pels arcs de la Rambla
i vénen a soplug del meu recer;
ulls enfondats i ullals enfora visco
dels besos que s'arramben al meu sostre
i de la sang que deixa anar el promiscu
rebrec de la saliva que em ve al rostre.

Balada de la bruixa de la catedral

¡Qui morís dalt de la forca,
qui sentís cremar la carn,
que no pas bocaterrosa
penjar de cap per avall
veient beats i beates,
capellans i escolanets,
bisbes, canonges i diaques
plens de santa olor d'encens!
Més em valdria ésser eixorca,
no haver tingut virior
per aixecar la mà morta
sobre la gran processó.
Tanco els ulls de dalt estant
per no sentir la cantúria
i amb boca oberta, rajant
arruixo tota la cúria.

Goigs a lloança de la Majordoma de Sant Narcís

Dels gironins protectora,
enceneu nostra teiera;
protegiu-nos a tothora,
santa dona remeiera.

A Girona convençuda
serviu el bisbe Narcís
i el salveu de mort segura
valent-vos del vostre encís;
l'aviseu sense demora,
que fugí al riu, camí enrera.
Mostreu-vos benefactora,
santa dona remeiera.

Saberuda per natura
només un do demaneu,
no passar mai més fretura
dels secrets de tot arreu;
sentiu les parets, senyora,
i en saber sou la primera.
Avisau-nos servidora,
santa dona remeiera.

Convertida en majordoma
feu espernegar els carreus
quan travesseu tot Girona,
vestit llampant fins als peus;
aviseu Narcís que espera
una mort prou traïdora.
Salveu-nos del mal de fora,
santa dona remeiera.

Al portal de Sant Feliu
ploreu el bisbe estimat,
penedida decidiu
fer vida de santedat.
De la nit fins a l'aurora
cuineu per als pobres, feïnera;
vostra mà és treballadora,
santa dona remeiera.

Amb enginy i xarramenta,
esgotat l'aliment cuit,

penseu la sopa de menta
per complir l'estómac buit.
Us arriba la vostra hora,
grassa com éreu, lleugera
sou alçada; el poble us plora,
santa dona remeiera.

Si en el llibre dels Misteris
llegiu sense cap ullera,
doneu-nos pau duradora,
santa dona remeiera.

Discurs de la Tolrana

Soldats,
només sóc una dona, no duré
punyal ni espasa,
gardeu-vos la ferralla a casa,
l'arrogància sota el coll tibet.
Serviu un amo que només s'escolta
el lladruc pocasolta
dels aduladors, us vol com enveja
un gos el plat de xuix
o un mascle l'entreuix,
per devorar-lo o dar-lo als aligots.
Correu-hi tots,
porteu-li tot el que el senyor desitja,
tresor, perfum o sitja;
el bisbe i l'abadessa tenen ànsia
si no fal·lera rànica
de batejar en nom de Déu, el seu,
i fer-nos professar la fe divina
al·legant que és no sé per quina
raó la vostra, l'única fe immortal.
Contra una dona
que estima la Torà, què prepareu?
Què se us en fa que mori sense preu
per la ira d'un soldat? No seré fàcil,
ni gràcil
m'he de blincar a aquest setge;
vull anar-me'n heretge
abans de renegar.
*(N'empunya una de rasa,
i amb el tallant d'aquesta espasa
d'un cop es talla el cap).*